

камера, каквите производствени съоръжения са били използвани през II-IV век от н.е. в покрайнините на сегашния Сливен. / 7 / При такава конструкция на керамичните пещи техните останки – тези на иззиданото им огнище, са под нивото на терена и са затрупани от многовековни наслоги.

Отсъствието на забележими количества фрагментирана отпадъчна керамика в предполагаемото място на керамичното производство намира логично обяснение като се използва експериментално установения факт за еднаквост на химичния състав на керамичните ядки в червения хоросан от крепостните градежи тук с този на тухлите. Това означава, че бракът при изпечане на керамиката е използван като материал – добавка към хоросана. Добавката на стрита керамика е технологичен способ, използуван в строителството през римската античност, целящ ускорено уячаване на свързващия материал. Силициевият двуокис и алуминиевият триокис, присъстващи в керамичната добавка, образуват с варта неразтворими хидросиликати и хидроалуминати, които придават на свързващия материал висока механична якост. Керамичната добавка същевременно ускорява и процеса на карбонизация на варта, от пълнотата на протичане на който зависи здравината на градежа /19/.

Изложените факти подкрепят предположението, че строителната керамика/освен плоските керемиди/ е произведена в местен керамичен център, чието точно местонахождение в района на находището на глина предстои да се уточни .

Същевременно фактът за наличието в крепостта Марицино градище на строителна керамика с различни физико-механични характеристики, произведена от една и съща сировина, може да намери обяснение в прекъсване на континуитета на това производство и временно загубване на технологичните умения. Като се вземе предвид и променената форма на керемидите, по-характерна за българското средновековие, може да се приеме, че това производство е развивано край крепостта и през този период.

1 Б/ Производство на вар в района на крепостта Марицино градище

Във връзка с производството на други термично синтезирани строителни материали край крепостта Марицино градище, необходими за изграждане на нейните защитни съоръжения и постройки със стопанско и култово предназначение, представляват интерес останките от пещи за изпечане на вар в прилежащия район. Те се откриват върху планинското било край връх